

ĮMONIŲ BANKROTO VALDYMO DEPARTAMENTAS PRIE ŪKIO MINISTERIJOS

ĮMONIŲ BANKROTO PROCESŲ ANALIZĖ PAGAL ĮMONIŲ GYVAVIMO TRUKMĘ

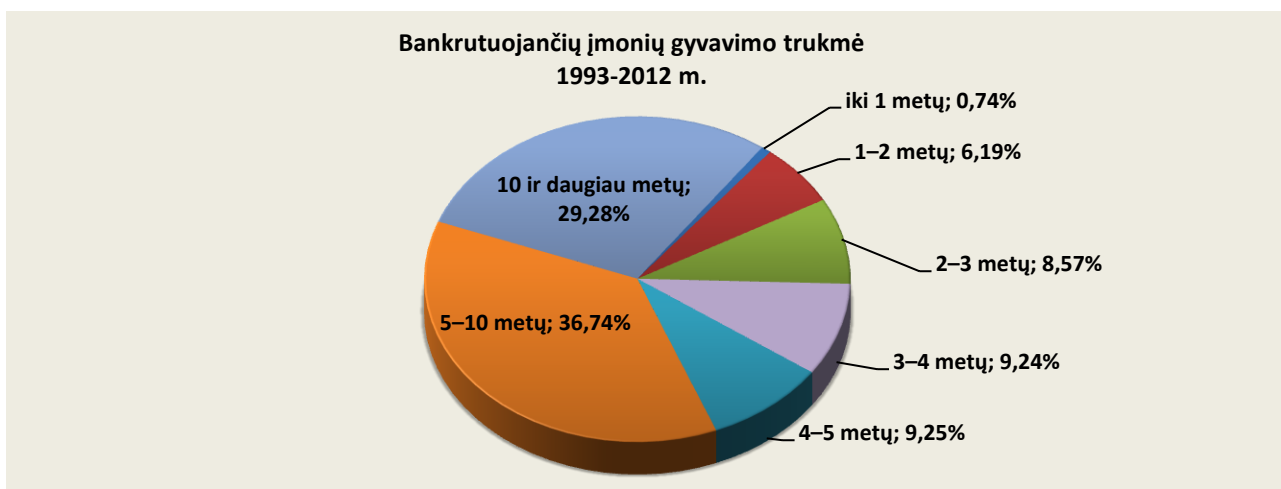
2013-07-08 Nr. A4-623

Vilnius

Įmonių veiklos analizės skyrius, vykdydamas 2013 m. darbų planą, atliko įmonių bankroto procesų analizę pagal įmonių gyvavimo trukmę (2013-06-01 duomenimis) ir teikia apibendrintą informaciją.

Nuo 1993 m. sausio 1 d. iki 2012 m. gruodžio 31 d. bankrotas buvo paskelbtas 12983 įmonėms, kurių didžiąją dalį sudarė įmonės iki bankroto gyvavusios nuo 5 iki 10 metų (36,7 proc. arba 4770 įm.) bei įmonės, kurios iki bankroto gyvavo 10 metų ir ilgiau (29,3 proc. arba 3801 įm.) (žr. 1 paveikslą).

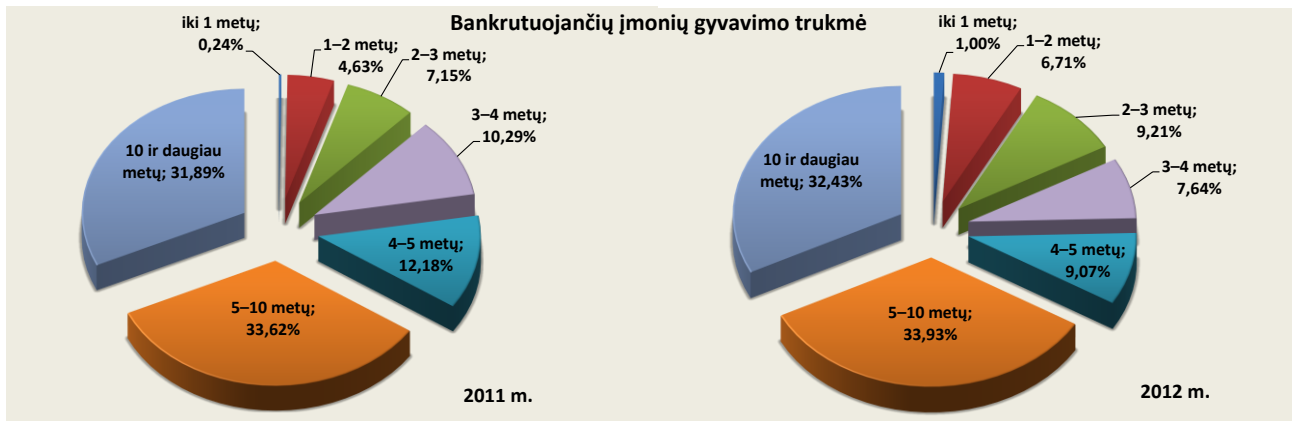
1 paveikslas

Nuo 1993 m. sausio 1 d. iki 2012 m. gruodžio 31 d. bankrotas buvo paskelbtas 2012 įmonių, kurios iki bankroto gyvavo iki 3 metų (15,5 proc.).

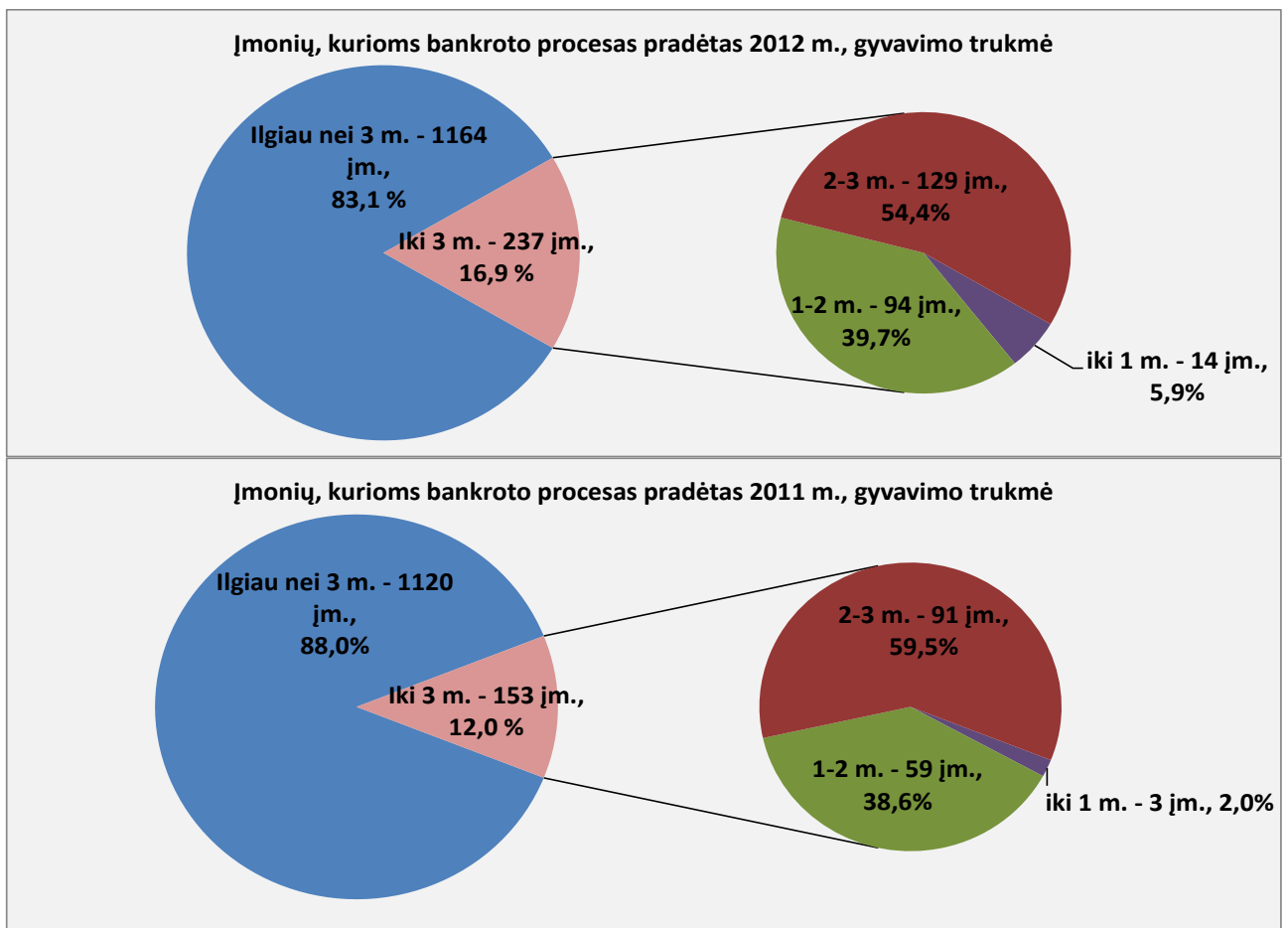
Analizuojant 2011-2012 m. pradėtus bankroto procesus matyti, kad bankroto procesų pasiskirstymas pagal įmonių gyvavimo trukmę išlieka panašus: didžiąją dalį įmonių, kurioms bankroto procesai pradėti 2011-2012 m., sudarė įmonės, iki bankroto gyvavusios nuo 5 iki 10 metų (2011 m. – 33,6 proc., 2012 m. – 33,9 proc.) bei įmonės, kurios iki bankroto gyvavo 10 metų ir ilgiau (2011 m. – 31,9 proc., 2012 m. – 32,4 proc.) (žr. 2 paveikslą).

2 paveikslas

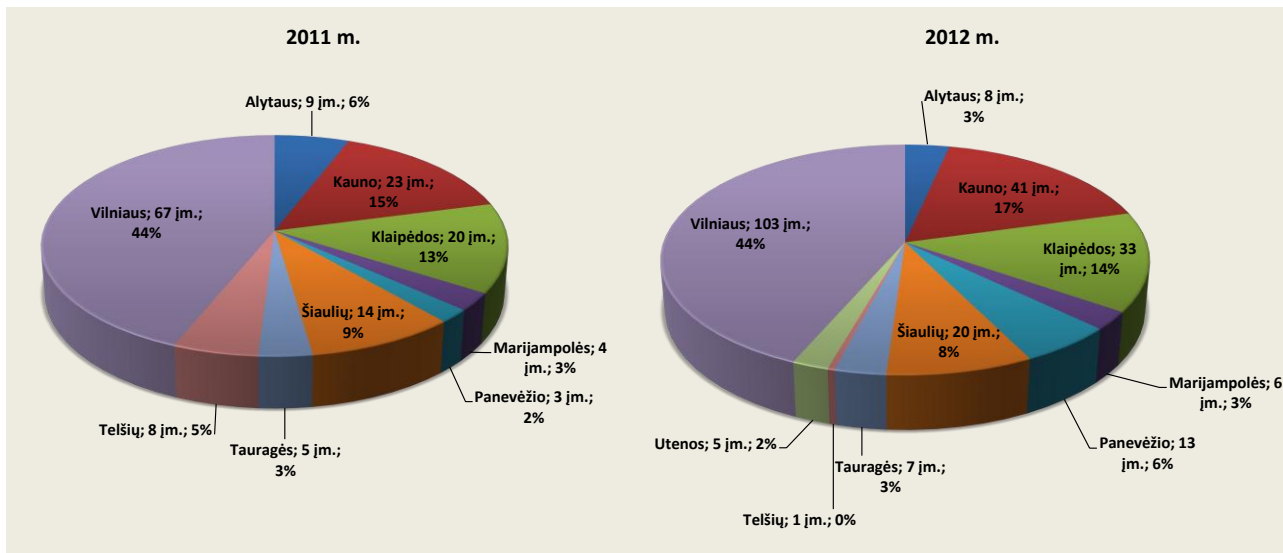
Lyginant 2012 m. su 2011 m. matyti, kad didėja bankroto procesų, pradėtų įmonėms, iki bankroto gyvavusioms ne ilgiau nei 3 metus (toliau – neseniai susikūrusios įmonės), skaičius: per 2012 m. bankroto procesai pradėti 237 neseniai susikūrusioms įmonėms, o tai yra 55 proc. daugiau nei 2011 m. (153 įm.). Daugiau nei pusė iš jų sudarė 2-3 metus gyvavusios įmonės (2011 m. – 59,5 proc.; 2012 m. – 54,4 proc.) (žr. 3 paveikslą).

3 paveikslas

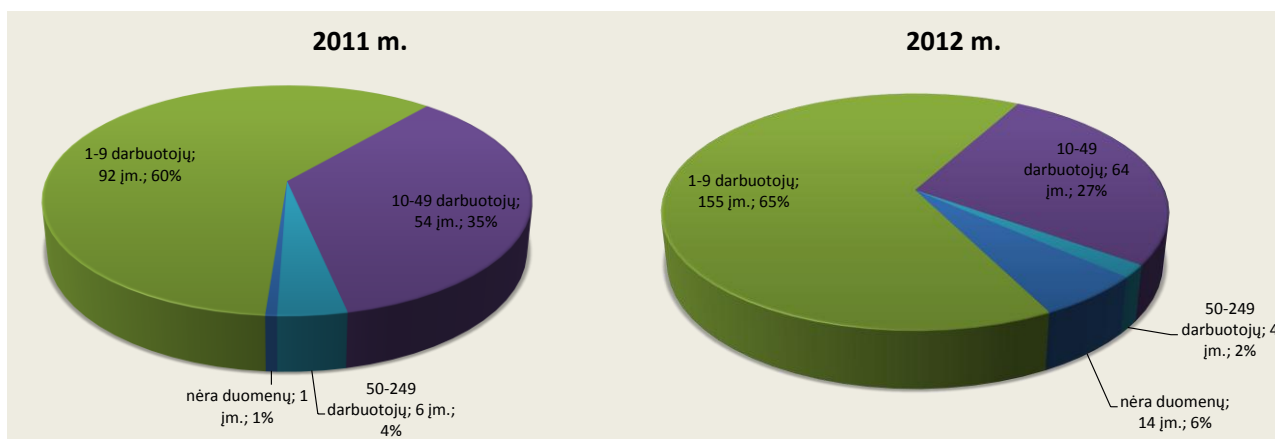
Tiek 2011 m., tiek 2012 m. daugiausia bankroto procesų neseniai susikūrusioms įmonėms pradėta Vilniaus apskrityje (žr. 4 paveikslą).

4 paveikslas

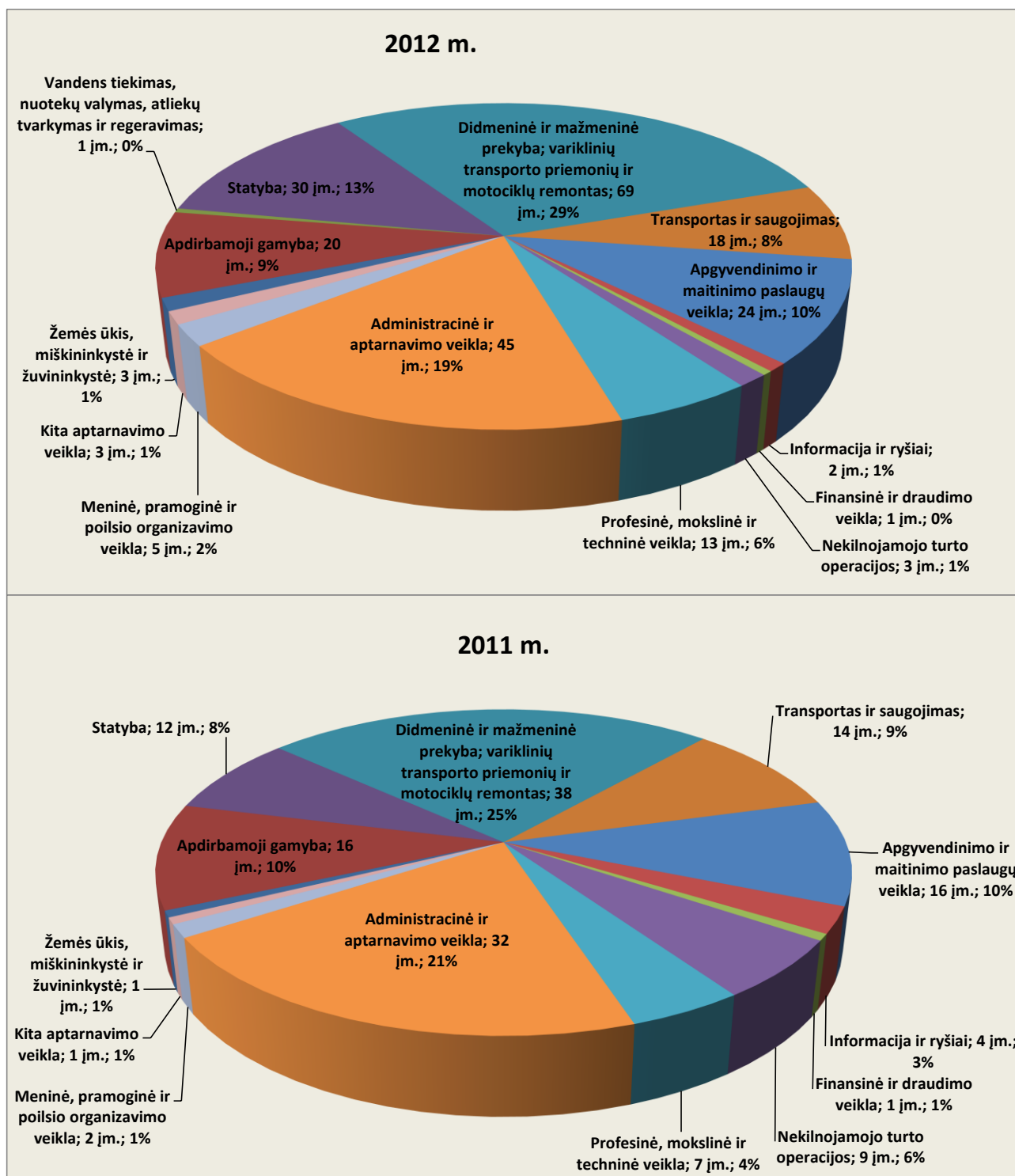

Analizuojant neseniai susikūrusių įmonių bankroto procesų pasiskirstymą pagal darbuotojų skaičių matyti, kad tiek 2011 m., tiek 2012 m. daugiausia bankroto procesų pradėta įmonėms, turinčioms vidutiniškai nuo 1 iki 9 darbuotojų (2011 m. – 60 proc., 2012 m. – 65 proc.) (žr. 5 paveikslą).

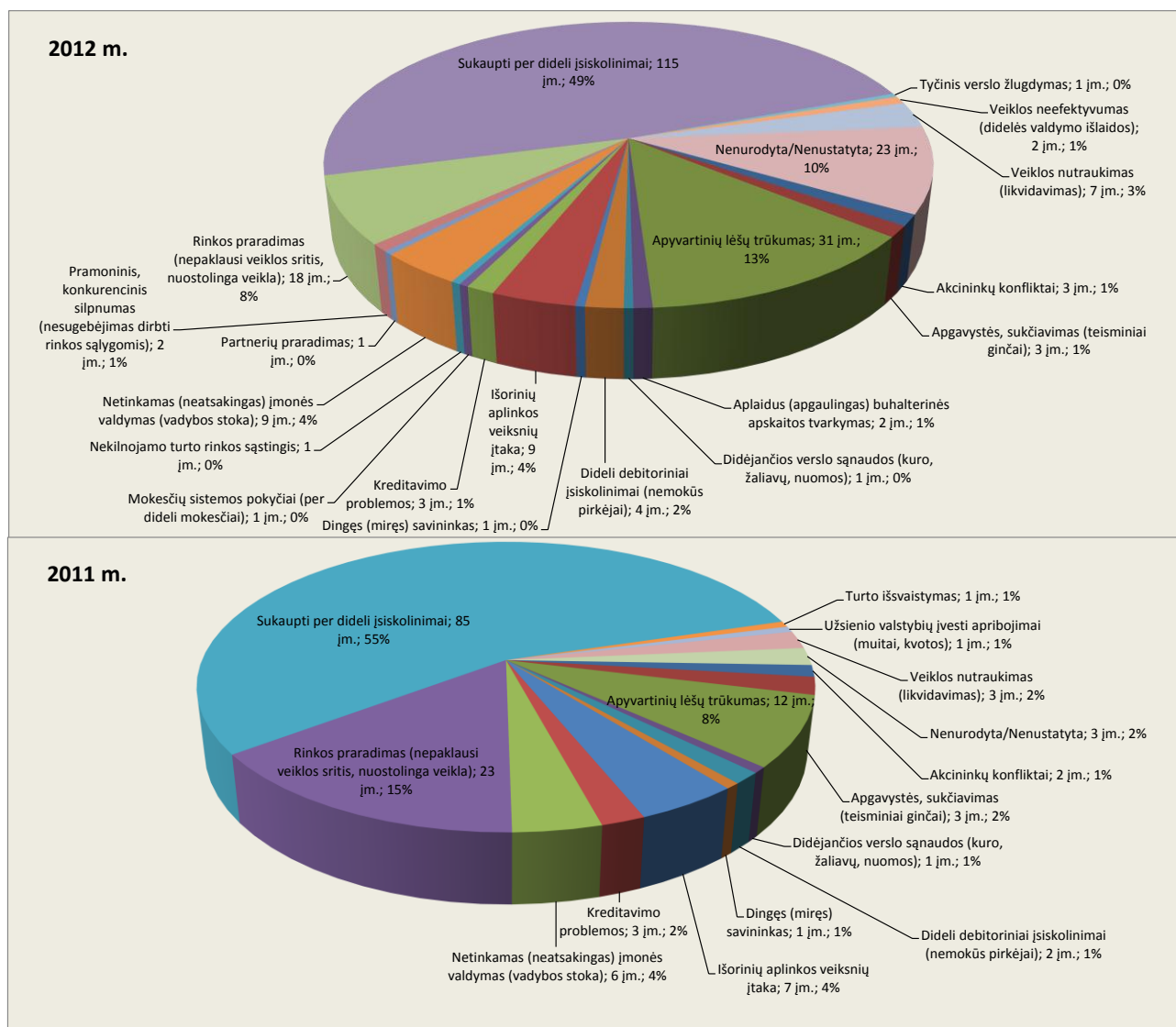
5 paveikslas

Didžiąją dalį neseniai susikūrusių įmonių, kurių bankroto procesai pradėti 2011-2012 m., sudarė didmenine ir mažmenine prekyba (2011 m. – 25 proc., 2012 m. – 29 proc.), administracine ir aptarnavimo veikla (2011 m. – 21 proc., 2012 m. – 19 proc.) užsiimančios įmonės (žr. 6 paveikslą).

Analizuojant 2012 m. bankrutuojančių ir bankrutavusių įmonių bankroto ataskaitas 2013-06-01 duomenimis matyti, kad neseniai susikūrusių įmonių bankroto procesų pasiskirstymas pagal bankroto priežastis panašus kaip ir 2011 m.: 115 įmonių (49 proc.) 2012 m. bankrutavo dėl sukauptų per didelių įsiskolinimų (2011 m. – 85 įm. arba 55 proc.). Taip pat dažnai nurodomos bankroto priežastys – apyvartinių lėšų trūkumas (2012 m. – 31 įm. arba 13 proc., 2011 m. – 12 įm. arba 8 proc.) ir rinkos praradimas (2012 m. – 18 įm. arba 8 proc., 2011 m. – 23 įm. arba 15 proc.) (žr. 7 paveikslą).

Taigi neseniai susikūrusių įmonių bankroto procesų skaičiaus augimą 2012 m. galima paaiškinti naujai įsteigtų įmonių skaičiaus augimo tendencijomis – Juridinių asmenų registro duomenimis 2008 m. per ketvirtį vidutiniškai įregistruota 2,1 tūkst. juridinių asmenų, 2009 m. – apie 2 tūkst., o nuo 2010 m. įregistruojamų juridinių asmenų skaičius augo: 2010 m. per ketvirtį vidutiniškai įregistruota 2,3 tūkst. juridinių asmenų, 2011 m. per ketvirtį - 2,6 tūkst., o 2012 m. per ketvirtį - 3,7 tūkst. juridinių asmenų.

Tokios tendencijos parodo, kad įėjimas į kai kurias rinkas Lietuvoje nėra sudėtingas ir nereikalauja stambiaus kapitalo, taip pat tikėtina, kad 2009-2010 m. įmonės buvo steigiamos gelbėjantis nuo nedarbo. Vis dėlto naujoms įmonėms yra sunkiau įsitvirtinti ir išsilaikyti rinkoje, jos jautriau reaguoja į aplinkos pokyčius, netiksliai numatydamos finansinius srautus, pristinga lėšų veiklos išlaikymui ar vystymui.